

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Exercitium Perfectionis, Et Virtutum Christianarum

In tres Partes distinctum

Rodríguez, Alonso

Coloniæ Agrippinæ, 1622

Cap. I. De exercitii huius præstantia, deq[ue] magnis, quæ eode[m]
continentur bonis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40072

erant, magna constantia deseruere, quæ pio sponsorum suorum audito proposito, Deo se pariter consecrarunt, virginitatisque votum conceperunt. Hæc de aliis quidem commemorat Augustinus: sed hoc apud eum exemplum tanti fuit roboris, vt statim apud amicorum suorum quempiam, magno animi motu exclamans dixerit: *Quid agimus? quid est hoc? Surgunt indocti, & cœlum rapiunt; & nos cum doctrinis demergimur in profundum.* Rem prosequens Augustinus, hoc in sensu & lancinantis animi motu in vicinum se ait hortum abiisse, & sub ficu quadam prostratum, & lacrymis habenas laxando, magna cum cordis angustia & turbatione dicere cœpisse: *Et tu Domine vsquequo? vsquequo irasceris in finem? nesciet finē ira tua? ne reminiscaris Domine iniquitatum nostrarum antiquarum.* Et hæc verba, *Vsquequo, vsquequo,* nec non, *Cras, cras: quare non hodie? cur non hodie*

fnis turpitudinis mea? Magno quodam pietatis sensu ac motu animi identidem repetenti & ingeminanti vox de cœlo allapta est, clamans, *Tolle lege, tolle lege.* Tunc se de loco, in quo sedebat, surrexisset ad codicem sacrum, quem apud se habebat, in manus accipiendum, vt aliquid in eo legeret. Audiuerat namque, hunc ipsum Antonium, dum casu in templo ex Euangelio audit legi, *Vade, vende omnia quæ habes, & da pauperibus, & veni sequere me, & habebis thesaurum in cœlo,* omnibus quas possidebat, facultatibus abdicatis, Christum Iesum sequi proposuisse. Hoc ergo se exemplo, & magis voce audita commotum librum arripuisse, & in eo legisse scribit. Qua in lectione tantam illi Deus Pater luminum lucem infudit, vt omnibus quæ mundi sunt, relictis, totum se illius obsequio manciparit.

S. Antonius & S. Augustinus ex lectione conuersi.

Matt. 19. 21.

* * *

TRACTATUS SEXTVS

De Præsentia Dei.

CAPVT I.

De exercitii huius præstantia, deque magnis qua eodem continentur, bonis.

Quarite Dominum & confirma-
mini: quarite faciem eius semper,
ait Vates Regius. Per faciem
Domini, inquit Augustinus,
ipsa eius intelligitur præsentia: ac conse-
quenter faciem Domini quærere, aliud
non est, quam semper in eius præsentia
ambulare, cor ad ipsum per pium deside-
rium & amorem conuertendo. Hesy-
chius porro in vltima centuria (citatur
hunc quoque S. Bonauentura) ait, sem-

per in hoc præsentia Dei exercitio am-
bulare, esse quodammodo beatitudinem
cœlestem in hac vita auspicare: Sancto-
rum quippe beatitudo in perpetua Dei
visione consistit, nunquam vt eius con-
spectu priuentur. Cum ergo in hac vita
clare & vti reuera est Deum videre non
possimus (quia id beatorum proprium
est) nostro saltem modo, & prout id hu-
mana fragilitas feret, eos imitemur, sem-
per & vbique Deum videre, intueri &

Ee 3 amare

amare procurando. Nam sicut nos Deus condidit, ut semper apud illum in cælo versaremur, eoque ibi fruermur, ita etiam in terra quoddam illius beatitudinis nos voluit specimen & imaginem habere, semper coram illo ambulantes, cum contemplantes & honorantes, etsi alioquin imperfecte & obscure. *Videmus* quippe Deum nunc per fidem, velut per speculum in enigmate, postea autem manifeste facie ad faciem. Illa, inquit Helychius, *visio clara premium est gloria & beatitudo, quam speramus; ista obscura, meritum, cuius ope alia illa obtinenda est, ceteram pro modulo nostro cælitates ac beatos imitamur, dum operam damus, ut in operibus quæ agimus, nunquam Deum ex oculis amittamus.*

*Vt Angeli
semper Deum
intueamur.*

Tob. 12. 19.

Ac velut Angeli, qui ad nos custodiendos ac tuendos deputati sunt, ita his sese ministeriis occupant, ut tamen beato Dei conspectu neutiquam priuentur (sicut Angelus Raphael Tobie aiebat, *Videbar quidem vobiscum manducare & bibere, sed ego cibo inuisibili & potu, qui ab hominibus videri non potest utior*) Deoque pascuntur & sustentantur: *semper vident faciem Patris mei, qui in cælis est.*

Matt. 18. 10.

Pari modo nobis, etsi comedamus, bibamus, cum hominibus agamus & conuersemur, quin adeo rebus his detineri & occupari videamur, danda opera est, ut ille cibus noster & occupatio non sit; sed cibus alius inuisibilis, qui ab hominibus non videatur, Deum scilicet assidue contemplari & amare, sanctissimamque eius voluntatem exacte observare.

*Præsentia
Dei cibus
anima.*

Psal. 15. 8.

Veteres sane Patres, & sancti illi Patriarchæ magno semper conatu & studio in hoc in præsentia Dei assidue ambulandi exercitium incubuerunt. De se quippe Psaltes ait, *Providebam Dominum in conspectu meo semper, quoniam à dextris est mihi, ne commovear.* Satis nam-

que ei non erat, septies in die laudem Deo canere, nisi & cum semper sibi præsentem habere procuraret. Tam continuum scilicet & frequens præsentem illis Patribus hocce exercitium erit, ut commune proverbium apud eos foret hoc, *Vivit Dominus, in cuius conspectu*

sto. Magna porro & singularia sunt bona & utilitates, quæ ex hoc in conspectu Dei ambulandi exercitio quo cum semper nobis præsentem consideramus & spectamus, consequuntur; hinc tantopere erga ipsum sancti omnes afficiebantur. Hoc namque sufficit, ut quis in omnibus operibus suis circumspiciat admodum & bene compositus incedat.

Quis enim, obsecro, servus ante Domini sui oculos non pro eo ut oportet, se gereret? Quis servus adeo futurus audax & protervus, ut hero præsentem non agat, quod fieri ille iubet, aut illo inspiciente eum audeat offendere? Quis denique fur furari audeat, se à Iudice coram videri, & gesta sua notari videns? Cum ergo Deus, qui noster est Iudex, & omnipotens est, & efficere potest ut aperiente terra infernus devoret eum à quo iniuriam accipit (vix & interdum fieri permisit) nos desuper inspiciat, quis eum offendere præsumat? Vnde sic orabat S. Augustinus: *Quando cum attentione considero Domine te, semper me contemplari, ac noctu & interdum super me excubare, & quidem tam sedulo ac diligenter, quasi tibi alia nulla tum in cælo, tum in terra, præter me solum creatura gubernanda esset, cum inquam attente considero omnia opera, cogitationes ac desideria mea tibi plane patere, & aperta ante oculos tuos esse, timore pariter & ingenti rubore confundor: quoniam nobis magna est indita necessitas iuste recteque vivendi, quia cuncta facimus ante oculos Iudicis cuncta cernentis. Si enim hic in terra ob viri alicuius gravis præsentiam modeste & compositè nos*

nos gerimus, quid non faciet ipsa Dei Opt. Maximi presentia?

bet: ideo inquinatae sunt viae (id est opera) illius in omni tempore.

Hinc etiam D. Basilius omnibus prope tentationibus, laboribus, atque adeo omnibus quae incidere possunt rebus & occasionibus, nullum aliud remedium, quam hanc ipsam Dei presentiam multis in locis assignat. Quamobrem si breue quoddam & compendiosum perfectionis obtinendae medium, quodque omnium aliorum mediorum vim & energiam eminenter in se comprehendat & complectatur, cupis, vnum hoc observa; quod etiam ut tale Deus ipse Abrahamo Patriarchae olim suggestit, dicens, *Ambula coram me, & esto perfectus.* Quo loco, uti & aliis multis Scripturae locis, imperativum pro futuro capitur, quo certitudo & infallibilitas ipsa successus declaratur. Tam certum namque est, te perfectum fore, si Dei in conspectu semper ambules, teque iugiter ab eo videri consideres, ut statim te ut talem existimare possis. Nam sicut stellae ab aspectu solis, quem praesentem habent, & quem intuentur, lucem hauriunt, ad tum intus, tum extra se splendendum, nec non virtutem, ad suos in terram influxus immittendos. Non secus viri iusti, qui veluti stellae in Dei Ecclesia collucent, ab ipso Dei aspectu, quod scilicet eum praesentem semper habeant, & suas versus eum cogitationes & desideria convertant, lucem illam mutantur, qua in interiori quidem suo (quod Deus intuetur) veris solidisque virtutibus; in exteriori vero, quod patet hominibus, omni decentia honestateque resplendent, & virtutem ac rocur ad alios aedificandos, & fructum iis afferendum colligunt. Nulla in mundo res est, quae magis propriae ac melius declararet quam nos necesse sit semper in Dei conspectu ambulare, quam haec de qua loquimur. Vide enim quae Lunae

In Regal. breuiorib. & in Regal. suis disp.

Prasentia Dei summi perfectionis remedium.

Gen. 17. 10.

Ut stella à Sole sic iusti à prasentia Dei pendunt.

Ezech. 11. 12.

Liv. de vita refort. tom. 4.

In Ezech. 8. in iud. Di. non enim, non videt.

T. 11. 1. 1.

19.

Iob. 31. 4.

Ysa. 47. 10.

Ier. 12. 4.

Psalm. 139.

Psalm. 139.

Psalm. 139.

Psalm. 139.

Psalm. 139.

Psalm. 139.

Psalm. 139.

Psalm. 139.

Psalm. 139.

Psalm. 139.

Psalm. 139.

Psalm. 139.

Psalm. 139.

Psalm. 139.

Psalm. 139.

Psalm. 139.

Psalm. 139.

Psalm. 139.

Psalm. 139.

Psalm. 139.

Psalm. 139.

Psalm. 139.

Psalm. 139.

Psalm. 139.

Psalm. 139.

Psalm. 139.

Psalm. 139.

Psalm. 139.

Psalm. 139.

Psalm. 139.

Psalm. 139.

Psalm. 139.

Psalm. 139.

Psalm. 139.

Psalm. 139.

Psalm. 139.

Psalm. 139.

Psalm. 139.

Psalm. 139.

Psalm. 139.

Psalm. 139.

Psalm. 139.

Psalm. 139.

Psalm. 139.

Psalm. 139.

Psalm. 139.

Psalm. 139.

Psalm. 139.

Psalm. 139.

Psalm. 139.

Lunæ sit à sole dependentia, ac quam illa necessario semper in eius conspectu versari debeat: Luna nullam ex se claritatem habet, præterquam illam quam à sole recipit pro aspectus quo ipsum respicit diuersitate, iuxta claritatem quam recipit à sole in corpora inferiora operatur, itaque eius effectus sunt pro claritatis acceptæ magnitudine vel paruitate maiores vel minores. Hinc dum aliquid Lunæ obijcitur, quod Solis ei aspectum & visionem subtrahit statim eo ipso momento deliquium & ecclipsin patitur, suamque claritatem & splendorem, & vna cum eo non minimam suam in operando efficaciam, quam luce mediante habebat, partem amittit. Eodem plane modo se habet anima cum Deo qui eius sol est.

Atque idcirco sancti Patres hoc exercitium tantopere nobis commendant.

Lib. de dignit. condit. hum.

Deus semper benefacit nobis. Sicut nullum est momentum, quo homo non utatur vel fruatur Dei bonitate, & misericordia. Sic nullum debet esse momentum, quo eum presentem non habeat in memoria.

In specul. Monachor.

In omni actu vel cogitatu suo sibi Deum adesse memoret Religiosus: & omne tempus, quod de ipso non cogitat, perdidisse se computet. Cum Deus non obliuiscatur nostri, par erit nos illius nunquam obliuiscamur. Atque inde S. Augustinus in illud Psalmi 32. Firmabo super te oculos meos, scribens, velut paraphrastice ait, Non à te auferam oculos meos, quia & tu non auferes à me oculos tuos, semper eos infixos habebo; sicut habebat ille qui dicebat, Oculi mei semper ad Dominum.

Psal. 24. 15.

In orat. I. Theolog.

Non tam sæpe respirare, quam Dei meminisse debemus. Nam quemadmodum necessaria nobis est ad eor refrigerandum, ac naturalem calorem nonnihil imminuendum respiratio: sic necessaria non est orationem assidue ad Deum

recurrere, quo inordinatum concupiscentiæ ardorem, à quo ad peccandum sollicitamur & extimulemur, refrenemus.

CAPVT II.

In quo hocce semper in Dei presentia versandi exercitium sit.

VT vero melius aliquam è presenti exercitio utilitatem capiamus, ante ostendamus necesse est, in quo ipsum consistat. In duobus id potissimum punctis situm est, in duobus scilicet actibus; vno intellectus, voluntatis altero: Primus actus est intellectus, quia ille (vt docent Philosophi) semper ad quemcumque voluntatis actum requiritur ac præsupponitur. Principio ergo, intellectu ipso considerandum est, Deum hoc & quolibet alio loco præsentem adesse, vniuersum mundum replere, in omnibus, & qualibet eorum parte, & in quacumque demum creatura, quantumlibet exigua, totum existere. Et sic quidam fidei actus concipiendus est; quia hæc vna de veritatibus est, quas nobis fides credendas proponit. Ait quippe Apostolus: *Non longe est Deus ab vnoquoque nostrum: in ipso enim viuimus, mouemur, & sumus.* Vnde etiam aiebat Augustinus, *Intus eras, & ego foris, & tibi te querebam.* Intra te est; quin imo magis præsens, intimus & intrinsecus tibi est, quam tu ipse tibi. In ipso viuimus, mouemur, & esse nostrum habemus. Ipse vitam dat omni viuenti, & omni quod aliquo modo potens est, potentiam; omni quod est suum esse: qui si præsens non adesset, omnia sustentando, vniuersa esse desinerent, & in nihilum redigerentur. Considera deinde vndique te Deo plenum esse, à Deo circumcingi & ambiri, inque Deo velut natate, quod